

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/100/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121204775
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2121204775.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobcu: Obec Ratkovce, Ratkovce č. 97, IČO: 00682250, zastúpený splnomocnencom: Michal Mrva - advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Trenčianska 38, Bratislava, IČO: 50145860, proti žalovaným: 1/ A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, 2/ E. B., narodený XX.X.XXXX, bytom C. D. XX, o vypratanie bytu, na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 31C/56/2021-158 zo dňa 19. mája 2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobcovi **p r i z n á v a** nárok voči žalovaným 1/ a 2/ na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

I. Žalovaní v 1. a v 2. rade **s ú p o v i n n í** vypratať byt č. XX, na druhom poschodí bytového domu so súpisným číslom XX, ktorý bytový dom je zapísaný na LV č. XXX pre kat. úz. C., okres Hlohovec, obec C., postavený na pozemku par. č. 31/3 o výmere 331 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie parc. reg. „C“ a odovzdať ho žalobcovi, do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

II. Žalobca **m á** voči žalovaným v 1. a v 2. rade **n á r o k** na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne citáciou § 126 ods. 1, § 685 ods. 1, § 686 ods. 1, § 690, § 703 ods. 1, § 710 ods. 2, § 711 ods. 1 písm. c) a d) Občianskeho zákonníka, § 12 ods. 1 a 3 vety prvej zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov v znení účinnom v čase uzavretia nájomnej zmluvy, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku.

3. Vecne argumentoval tým, že „v konaní medzi stranami nebolo sporným, že žalobca uzatvoril so žalovanou 1/ dňa 29.6.2018 zmluvu o nájme predmetného bytu, že ku dňu uzatvorenia zmluvy bola žalovaná 1/ vydatá za žalovaného 2/, že nájomná zmluva bola uzatvorená na dobu určitú, do 29.6.2021, že žalobca vyzval žalovaných na vypratanie bytu výzvou z 1.7.2021, že nebola uzatvorená nová nájomná zmluva, že ku dňu rozhodovania o predĺžení nájomnej zmluvy poslancami obecného zastupiteľstva nebolo uhradené nájomné za mesiac 5/2020. Spornou otázkou medzi stranami bolo, či konali žalovaní tak, že sústavne narúšali pokojné bývanie ostatných nájomníkov.

V zmysle vyššie uvedeného nebolo medzi stranami sporné, že nájomná zmluva, na základe ktorej žalovaní užívali predmetný byt stratila účinnosť uplynutím dohodnutej doby nájmu (v zmysle ustanovenia § 710 ods. 2 OZ v spojení s bodom 1. Článku VII. Nájomnej zmluva č.l. 7). Nebolo sporným ani že

od 30.6.2021 žalovaní užívali predmetný byt bez právneho dôvodu. Vzhľadom na nesporné čerpanie dotácie zo ŠFRB na obstaranie bytov v bytovom dome sa pritom na vec, vrátane režimu uzatvárania nájomných zmlúv, vzťahujú okrem ustanovení OZ i ustanovenia zákona č. 443/2010 Z.z., a teda akákoľvek ďalšia nájomná zmluva na predmetný byt mohla byť uzatvorená platne iba písomnou formou (§ 12 ods. 1 daného zákona). Keďže uvedený právny titul užívania predmetného bytu žalovanými nesporne neexistuje (k predĺženiu nájmu, resp. uzatvoreniu novej písomnej nájomnej zmluvy so žalovanými nedošlo), žalovaní tak užívajú byt neoprávnené, a preto súd v súlade s ustanovením § 126 ods. 1 OZ vyhovel žalobe nesporného vlastníka predmetného bytu a žalovaným uložil byt vypratať. Rovnako žalovaným uložil súčasne, v súlade so žalobou, povinnosť odovzdať byt žalobcovi, ktorú povinnosť (vrátiť, či odovzdať byt žalobcovi po skončení nájmu) žalovaní na seba taktiež prevzali nájomnou zmluvou (článok IV. bod 2. písm. c) v spojení s článkom IV. bodom 3. nájomnej zmluvy v spojení s § 6 bod 4. VZN obce č. 1/2020) a ju dosiaľ napriek nespornému skončeniu nájmu nesplnili. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetný byt je aktuálne obydľaný žalovanými, súd im v zmysle § 232 ods. 3 CSP určil dlhšiu lehotu na splnenie rozhodnutia v trvaní 30 dní, v ktorej budú mať priestor na zabezpečenie nového bývania.

Žalovaná 1/ v konaní namietala, že žalovaný 2/ nemá s vecou nič spoločné, keď nájomná zmluva bola uzatváraná iba s ňou. K uvedenému súd konštatuje, že keďže bolo v konaní nesporným, že v čase uzatvorenia nájomnej zmluvy boli žalovaní manželia, vznikol im jej uzatvorením spoločný nájom predmetného bytu manželmi (§ 703 ods. 1 OZ), aktuálne, napriek zániku nájmu uplynutím dohodnutej doby užívania, byt naďalej spoločne užívajú, a preto žaloba bola podaná správne tak voči žalovanej 1/ ako i voči žalovanému 2/, ktorí obaja sú v konaní pasívne vecne legitimovaní.

Žalovaní v konaní argumentovali tým, že by chceli od žalobcu druhú šancu a žiadali ho o uzatvorenie novej nájomnej zmluvy. Súd tu konštatuje, že je na vôli a zodpovednosti žalobcu ako vlastníka predmetného bytu, s kým a za akých podmienok uzatvorí nájomnú zmluvu a umožní mu užívanie jemu patriacej nehnuteľnosti. Súd nemá možnosť zasahovať do zmluvnej voľnosti žalobcu, ktorý je v tomto prípade samostatným účastníkom daného občianskoprávneho vzťahu a pri uzatváraní zmlúv týkajúcich sa jeho majetku sa spravuje svojou vlastnou vôľou a právnymi predpismi.

Súd nad rámec dodáva, že vzhľadom na rozsiahlu argumentáciu sporových strán posúdil i skutočnosť, či na strane žalovaných bolo dané právo na opakované uzatvorenie nájmu bytu (novej nájomnej zmluvy) podľa článku III. bodu 4. nájomnej zmluvy, hoc ani danosť takého práva by nemala vplyv na úspešnosť žaloby žalobcu, keď je nesporné, že aktuálne nájomná zmluva oprávňujúca žalovaných na užívanie predmetného bytu žalovanými neexistuje. Súd potom mal v konaní za preukázané, že u žalovaných nebolo dané ani právo na opakované uzatvorenie nájmu bytu (nájomnej zmluvy), keď toto by mali podľa nájomnej zmluvy iba pri dodržaní podmienok uvedených v zmluve a v § 711 OZ - bod 4. článku III. nájomnej zmluvy a § 3 bod 6. písm. d) VZN obce č. 1/2020 o podmienkach prenájmu obecných nájomných bytov (č.l. 73-75, kde podľa daného bodu nájomnú zmluvu možno s nájomcom opätovne dohodnúť, ak nie je dôvod na vypovedanie nájmu bytu zo strany prenajímateľa podľa § 711 ods. 1 OZ), ktorým sa spravuje i nájom predmetného bytu, a na ktoré odkazuje priamo i nájomná zmluva (článok III. bod. 2 zmluvy). U žalovaných v čase po zániku účinnosti nájomnej zmluvy neboli naplnené podmienky podľa § 711 ods. 1 písm. c) a d) vymienené žalobcom ako podmienky možného pokračovania nájmu. V konaní mal súd za preukázané tvrdenie žalobcu, že žalovaní sústavne narušali pokojné bývanie ostatných nájomcov bytov. Takéto správanie žalovaných pripúšťali jednak samotní žalovaní, ktorí uznávali, že u nich dochádzalo k opakovaným hádkam (z dôvodu afektov žalovaného 2/), plaču a následnému volaniu RZP a polície. Správanie žalovaných sústavne narušajúce pokojné bývanie ostatných nájomcov preukazuje i sťažnosť zo dňa 25.7.2018 (č.l. 39), v ktorej už bezprostredne po nastáňovaní žalovaných ostatní nájomníci namietali ich rušenie búchaním, krikom, hádkami, a to aj v nočných hodinách, ako aj zaprataním spoločnej chodby a žiadali starostu obce o nápravu. Sústavnosť takého správania žalovaných potvrdzuje sťažnosť susedky žalovaných pani B. zo dňa 19.10.2020, ktorá sa rovnako sťažovala na neustály hluk, hádky, krik, plač a bitky, najmä v hodinách nočného kludu, ako aj na agresivitu žalovaného 2/ a neporiadok na chodbe (sťažnosť na susedské spolunažívanie č.l. 40 s fotografiami č.l. 41, 42) Žalobca na ostatnom pojednávaní predložil súdu listiny podpísané ostatnými nájomcami (žiadosť o predĺženie nájomnej zmluvy zo dňa 1.6.2018 - čl. 93-95), ktoré taktiež preukazujú aj naďalej trvajúci zrejmy nesúhlas ostatných nájomcov s predĺžením nájomnej zmluvy žalovaným. Pretrvávajúce sústavne narušenie pokojného bývania ostatných nájomcov bytov je preukázané i trestným rozkazom tunajšieho súdu č.k. 0T/77/2020-58 zo dňa 24.5.2020, ktorým bol žalovaný 2/ uznaný za vinného zo skutku, ktorého sa dopustil dňa 21.5.2020 (keď podľa skutkovej vety rozhadzoval nákup, búchal do zariadenia bytu, slovne a fyzicky napádal manželku a jej syna, obom sa im vyhrážal, že ich zabije), ktorým spáchal prečin nebezpečného vyhrážania.

K argumentácii žalovaných, že nepredĺženie nájmu bolo vecou osobného charakteru, namierené voči nim, súd uvádza, že sama žalovaná 1/ sa vyjadrila, že sa zverovala so svojimi problémami susedke poslankyni F., ktorá spoločne s inými poslancami taktiež nehlasovala za znovu pridelenie predmetného bytu do nájmu žalovaným. Rovnako za znovu pridelenie bytu žalovaným nehlasovali ani dvaja poslanci, ktorí bývajú v bytovom dome, ale ani dvaja poslanci, ktorí žalovaných ani nepoznajú, a teda súd konštatuje, že v uvedenom nepredĺžení trvania nájmu žalovaným nevidí osobnú zameranosť obce voči žalovaným. O nepridelení nájomného bytu pritom rozhodovala nie obec - osobou starostu, ale kolektívny organ obce - obecné zastupiteľstvo, pričom toto rozhodlo jednomyseľne (výpis zo zasadnutia obecného zastupiteľstva zo dňa 16.6.2021 - č.l. 35). Okrem vyššie uvedeného, žalovaní mali v čase rozhodovania o predĺžení nájmu nesporne nedoplatok z nájmu (nájomné za mesiac 5/2020), ktorá skutočnosť v zmysle skutkových tvrdení nebola zásadnou pre rozhodnutie o nepredĺžení nájomnej zmluvy žalovaným, ale i sama osobe by bola právnym podkladom takéhoto nepredĺženia.

4. K obrane žalovaných, že žalovaný 2/ je psychiatrickým pacientom, ktorý sa lieči, a že situácia sa zlepšuje, súd uvádza, že zo správy A. G. zo dňa 14.6.2021 (č.l. 155) mal za preukázané, že u žalovaného 2/ bola diagnostikovaná impulzívna porucha osobnosti, čo ho však nezbučuje povinnosti správať sa spôsobom, ktorý nebude narúšať bývanie ostatných nájomcov bytu. U žalovaného bol diagnostikovaný syndróm závislosti F10.2 a zmiešaná porucha osobnosti (emočne nestabilná - impulzívna, disociálne rysy) F61 aj podľa správy Fakultnej nemocnice Trnava zo dňa 29.6.2021 (č.l. 156,157). Prítomnosť závislosti, či poruchy osobnosti a vedomosť o nich, je skutočnosť, ktorá môže smerovať dotknutú osobu k dosiahnutiu správnej liečby, ktorá umožní bezproblémové zaradenie do spoločnosti, je však už na jej vlastnej snahe a zodpovednosti, aby podnikla potrebné kroky a pracovala na dostupnej liečbe, ktorá bude odstraňovať negatívne charakteristiky z takej diagnózy vyplývajúce (u žalovaného 2/ bola na základe správy A. G. zo dňa 14.6.2021 konštatovaná impulzivita, heteroagresivita, skratové konanie, poruchy správania a agresivita). Žiadna zo spomenutých psychiatrických diagnóz nie dôvodom vylučujúcim, či zmierňujúcim zodpovednosť žalovaného 2/ za jeho správanie vo vzťahu k iným osobám, a nie je ani dôvodom na vylúčenie aplikácie ustanovení § 711 OZ.

Súd uzatvára, že keďže tak žalovaní predmetný byt užívajú bez právneho dôvodu, v súlade s ustanovením § 126 ods. 1 OZ vyhovel žalobe v celom rozsahu. Súd v konaní nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by predstavovali konanie žalobcu vo vzťahu k žalovaným v rozpore s dobrými mravmi, naopak zistil konanie, ktorým samotní žalovaní opakovane a sústavne narušali pokojné bývanie ostatných nájomcov. Keďže nemôže uprednostniť práva, ktorých sa voči obci dovoľávajú žalovaní, vo vzťahu k právam ostatných nájomcov, obyvateľov obce, či vo vzťahu k právu žalobcu rozhodovať o jeho majetku, rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Na žalovanými argumentovanú ťaživú sociálnu a zdravotnú situáciu prihliadol určením im dlhšej lehoty na vypratanie nehnuteľnosti, ako prostriedkom, ktorý má v takejto situácii právne k dispozícii.

Vzhľadom na úplný úspech žalobcu v spore, keď žalobe bolo vyhovené v celom rozsahu, súd vo výroku II. rozsudku rozhodol, že žalobca má voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Súd v konaní nezistil naplnenie dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. Žalobca bol vo vzťahu k žalovaným, napriek dĺžke konania a užívania bytu bez právneho dôvodu, opakovane ochotný dohodnúť sa na spôsobe a postupe vypratania bytu, títo však neboli vo veci zmierliví, argumentáciu žalobcu (preukázanú ako relevantnú) v celom konaní namietali. Samotná sociálna situácia žalovaných (v konaní konkrétne nepreukazovaná) pritom nemôže byť jediným dôvodom na nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi, ktoré predstavuje výnimočný inštitút civilného sporového konania. O konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia“.

5. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaný 1/ a 2/. Uviedli, že napádajú rozsudok v plnom rozsahu, nesúhlasia s výpoveďami svedkov, ktorí ani neboli prítomní na pojednávaní a nestotožňujú sa s výpoveďou starostu. Po nasťahovaní ich urážali, provokovali, mali problém nájsť si zamestnanie. V bytovke sú problémoví ľudia a alkoholicy. Žiadajú krajský súd o znovu prešetrenie situácie a hlavne predvolanie svedkov na priamu výpoveď a to p. B., H., F., pričom prvá menovaná narobila problémy predošlej majiteľke, neustále žúrky u nich prebiehajú. Žalovaná 1/ je ťažko chorá, doloží lekárske správy. Žalovaný 2/ sa lieči v psychiatrickej ambulancii, má dobre platenú prácu, v práci je 3 až 4 dni, takže doma sa nezdržiava vôbec. Žalovaný 2/ si priznáva chybu, za ktorú ho starosta dostal do väzenia. Manželka bola 6 mesiacov bez príjmov, nestaral sa z čoho budú žiť. Starosta žalovaného 2/ verejne pošpinil, boli fyzicky napadnutí, ale obec to neriešila. Obecné zastupiteľstvo rozhodlo, neboli predvolaní na zasadnutie a rozhodlo sa o ich nájomnej zmluve a vtedy boli porušené ich práva brániť sa obhájiť.

Žiadajú preto žiadajú krajský súd o zrušenie rozsudku a o druhú šancu, obnovenie nájomná zmluva. Poukázali na to, že starosta je voči nim zaujatý, rovnako aj obyvatelia bytovky.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalovaní 1/ a 2/ síce formálne podali odvolanie proti rozsudku, avšak z ich podania nie je zrejmy ani jeden odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

Žalovaní sa v podanom odvolaní sústreďujú výlučne na obhajobu svojho spôsobu života, pričom tieto ich konštatovania sú jednak irelevantné a jednak sú viaceré vzájomne protirečivé, keď jednak uvádzajú napr. že nesúhlasia s výpoveďami svedkov, ktorí neboli prítomní na pojednávaní, čiže logicky ani nemohli vypovedať alebo že žalovaný 2/ žiadal starostu o prácu, pričom následne uvádza, že má dobre platenú prácu a pod. Zo žiadneho tvrdenia žalovaných 1/ a 2/ však nemožno dedukovať naplnenie akéhokoľvek odvolacieho dôvodu.

Ak žalovaní 1/ a 2/ v konaní pred prvostupňovým súdom nenavrholi vykonanie dôkazov, nemôžu sa v odvolacom konaní dožadovať ich vykonania, resp. spochybňovať nevykonanie akéhokoľvek dôkazu. Ak sa totiž nič nenavrholo, logicky nič sa ani nemohlo vykonať.

Odvolaním napadnutý rozsudok je zákonný, riadne a presvedčivo odôvodnený a preto neexistuje žiadny racionálny dôvod, prečo by mal byť zmenený či zrušený. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je zrejmé, že ak nie je daný žiadny odvolací dôvod, nie je možné odvolaniu ani vyhovieť a preto žalobca žiada, aby odvolací súd podľa § 387 Civilného sporového poriadku potvrdil rozsudok ako vecne správny a aby žalobcovi priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h), f), e) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu (§ 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

8. Predmetom konania na súde prvej inštancie je žaloba žalobcu voči žalovaným 1/ a 2/ o vypratanie bytu. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalovaných 1/ a 2/ je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam, či vec správne právne posúdil a či zistený skutkový stav neobstojí, pretože súd prípustné prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené.

9. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľom. K odvolacím argumentom žalovaných uvádza nasledovné:

10. Žalovaní v odvolaní argumentovali, že nesúhlasia s výpoveďou starostu, pričom bližšie tvrdenie nerozvieli.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie vykonal výsluch starostu žalobcu, pričom žalovaní 1/ a 2/ boli prítomní pri jeho výsluchu a mali právo klásť starostovi otázky, pričom zo zápisnice o pojednávaní vyplýva, že otázky na žalobcu nemali. Pokiaľ žalovaní nesúhlasia s výpoveďou starostu žalobcu, bez bližšieho zdôvodnenia, ich argumentácia je nedôvodná.

12. Žalovaní v odvolaní žiadali vypočuť svedkov p. B., p. H. a p. F.. V prípade návrhu na výsluch p. F. takýto návrh žalovaná 1/ uplatnila pred prvoinštančným súdom počas práva záverečnej reči, pričom súd v bode 8. odôvodnenia rozsudku uviedol, že výsluch p. F. nevykonával a to vzhľadom na oneskorene podaný návrh a tiež mal za to, že skutkový stav zistený vykonaným dokazovaním je dostatočný pre rozhodnutie vo veci a ďalšie dokazovanie by bolo nehospodárne.

13. Žalovaní v odvolaní zotrvali na návrhu na vypočutie svedkyne p. F.. Podstata odvolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. e) Civilného sporového poriadku spočíva v takej skutočnosti, že ak strana sporu navrhla vykonanie dôkazov, ktoré boli spôsobilé preukázať právne významnú skutočnosť pre rozhodnutie vo veci samej a súd ich nevykonával, vzniká nedostatok v skutkových zisteniach, ktoré treba odstrániť.

14. Podľa Článku 8 Civilného sporového poriadku strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

15. Vo vzťahu k odvolacej argumentácii žalovaných, v ktorej namietali okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonával ním navrhnutý dôkaz výsluchom svedka, považuje odvolací súd za potrebné ako prvoradé uviesť, že dokazovanie je možno vymedziť ako osobitnú činnosť súdu zameranú na získavanie poznatkov o veci, ktorá je predmetom súdneho konania. Povinnosť navrhnúť alebo označiť dôkazné prostriedky je v sporovom konaní povinnosťou strán, ktorá im bola všeobecne uložená v ustanoveniach § 132 ods. 1 v spojení s § 185 Civilného sporového poriadku. Ide o povinnosť tej zo strán, ktorá tvrdí skutočnosť, ktorá má byť v konaní preukázaná. Povinnosť strán tvrdiť určité potrebné skutočnosti v sporovom konaní ovládanom prejednávacou zásadou sa nazýva povinnosť tvrdenia a vzťahuje sa vždy na konkrétnu skutočnosť stranou uvádzanou. V prípade, že ju strana splnila, platí, že uniesla bremeno tvrdenia. Existencia tvrdenej skutočnosti podmieňuje existenciu dôkaznej povinnosti, teda povinnosti strany označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Dôkazným bremenom sa rozumie zodpovednosť strany za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia, a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v prípadoch, kedy určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola pre nečinnosť strany preukázaná (resp. objektívne nemohla byť preukázaná) a kedy výsledky zhodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží potom na tej strane, ktorá z jej existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

16. O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, rozhoduje vždy súd a procesný predpis strane priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnúť. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou strane odhľadieť možnosti konať pred súdom. Odvolací súd preskúmaním odvolacej námietky žalovaných dospel v zhode so súdom prvej inštancie k záveru, že ani výsluch navrhnutého svedka nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť zistený skutkový stav vyplývajúci z dovtedy vykonaných dôkazov, nakoľko nebol spôsobilý preukázať právne významné skutočnosti pre rozhodnutie vo veci samej. Súd prvej inštancie preto svojim postupom žalobcu nevytlúčil z realizácie procesného práva navrhovať dôkazy, ktoré jej procesný predpis priznáva a správne tento návrh na doplnenie dokazovania ako neúčelný zamietol. Odvolacia námietka žalovaných, že súd prvej inštancie nevykonával navrhnutý dôkaz potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, je tak neopodstatnená.

17. V tejto súvislosti odvolací súd ešte uvádza, že zo znenia ustanovenia § 365 ods. 1 písm. e) Civilného sporového poriadku vyplýva, že citovaný dôvod na odvolanie nie je daný v prípade každého opomenutia vykonania navrhnutého dôkazu, ale len v prípade, pokiaľ súd prvej inštancie nevykonával dôkazy navrhované stranou sporu s uvedením konkrétnych skutočností, ktoré majú byť preukázané a sú potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, teda dôkazy, ktoré by boli spôsobilé preukázať právne

významnú skutočnosť pre rozhodnutie vo veci samej. O takýto prípad však v preskúvanom prípade nešlo, a preto nebolo možné vyhodnotiť odvolaciu argumentáciu žalovaných vo vzťahu k pochybeniu súdu prvej inštancie v skutkových zisteniach za opodstatnenú.

18. Pokiaľ ide o požiadavku žalovaných uplatnenú v odvolaní na výsluch svedkov p. B. a p. H. takýto návrh uplatnili až v odvolacom konaní.

19. Odvolací súd vychádzal z toho, že ide o novú skutočnosť. Uvedený návrh žalovaných v podanom odvolaní nebolo možné akceptovať z hľadiska ustanovenia § 366 Civilného sporového poriadku týkajúceho sa novôt v odvolacom konaní. Koncepcia odvolacieho konania totiž v civilnom spore vychádza z tzv. neúplného apelačného systému, čo znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Je nesporné, že žalovaný uplatnili nový návrh na vypočutie svedkov. V preskúvanom prípade si však žalovaní mali vopred zvážiť, aké prostriedky procesnej obrany použijú v priebehu konania na súde prvej inštancie, pretože tie, ktoré v tomto štádiu konania nepoužili, hoci ich evidentne použiť mohli, už nemôžu použiť v konaní odvolacom. Keďže zákonom predpísané predpoklady pre úspešné uplatnenie novôt v odvolacom konaní neboli splnené, odvolací súd na nové návrhy na výsluch svedkov nemohol prihliadnuť.

20. Žalovaní argumentujú, že žiadajú druhú šancu a dožadujú sa obnovenia nájomnej zmluvy. K tomuto odvolací súd uvádza, že z tejto argumentácie vyvodil námietku voči právnym záverom súdu prvej inštancie. Nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku, ale v danom prípade táto námietka nie je opodstatnená, pretože súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Základ žalobcom uplatneného nároku podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka dovodil súd prvej inštancie zo skutočnosti, že žalovaní užívajú predmetný byt bez právneho dôvodu. V tomto smere mu nemožno vytknúť žiadne pochybenie pri právnom posúdení veci.

21. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalovanými nie sú naplnené. Okolnosti namietané žalovanými v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

22. Ďalšie odvolacie argumenty žalovaných odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu odvolaciu argumentáciu nespôsobilú privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

23. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobe vyhovel, rozhodol vo výroku vecne správne a preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, vrátane vecne správneho závislého výroku o nároku na náhradu trov konania (osobitne odvolaním nenapadnutého), potvrdil.

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalovaným 1/ a 2/. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením do 60 dní po právoplatnom skončení veci.

25. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou

a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).